



Familjehemspärm

För familjehem som arbetar i Familjehemsvård för vuxna inom Humana





Humana

Familjehem Vuxna Humana

Innehållsförteckning Familjehemspärm

Välkomna till Humanas familjehemsvård för vuxna.

1. Information till familjehem
 - Kontaktuppgifter
2. Vad händer inför en placering
 - Matchning
 - Riskanalys
 - Tips om värdesaker
3. Familjehemmets uppdrag
 - Utbildning
 - Handledning
 - Sekretess
4. Vad händer under placering
 - Hur jobbar vi?
 - Klientarbete/Handledning familjehem
 - Beredskap
 - Närstående/besök
 - Resor/ledigheter
 - Drogtester
 - Folkbokföring
 - Riktlinjer för medicinering
 - Allmän information
 - Samhällsinfo
5. Information om Humana
 - Organisationen



Humana

6. Våra metoder

- CRA
- Återfallsprevention (ÅP)
- Haschprogrammet (HAP)
- Färdighetsträning enligt DBT
- Ångesthantering

7. Ekonomi

- Arvode
- Omkostnadsersättningen Grund/tillägg
- SKRs rekommendationer gällande omkostnad
- Skatteverkets information
- Deklaration
- Försäkringar

8. Lagrum

- SoL, LVU, LVM
- KVV – Vårdvistelse/Kontraktsvård/Halvvägshus

9. Avslut av placering

10. Hjälp oss att hitta fler bra familjehem

Bilagor

Bilaga 1 – Rutin Halvvägshus

Bilaga 2 – Information från Humana LARO RSU

Bilaga 3 – ADL kartläggning



Humana

Välkomna till Humanas familjehemsvård för vuxna

1. Information till familjehem

När du/ni står med denna pärm i er hand så innebär det att ni bestämt er för att vara en del av vår verksamhet.

Det innebär också att du/ni har bestämt er för att ta emot en vuxen, en ungdom eller en förälder med barn i ert hem för en kortare eller längre tid. Detta är en betydelsefull roll och vi ser fram emot ett gott samarbete!

Vi har samlat viktig information i den här pärmen, så läs gärna igenom den innan ni tar emot en placering.

Humana har flera kontor runt om i Sverige och du/ni kommer att ha kontakt med oss på Humana/ Ramlösa Social Utveckling i Helsingborg eller KBT Mälardalen som utgår ifrån Västerås och Örebro.



Humana

Vi som arbetar på Humanas Familjehemsvård för vuxna är:

Olaf Thies, TF Enhetschef, 0706-69 95 24, olaf.thies@humana.se
Sandra Rosdahl Nilsson, Behandlingssamordnare, 0706-69 95 25,
sandra.rosdahnilsson@humana.se

Konsulenter/Behandlare

Ulrika Olin, 0705-08 39 48, ulrika.olin@humana.se
Ahmed Chaaban, 0706-69 95 24, ahmed.chaaban@humana.se
Lars Olsson, 0706-69 95 26, lars.olsson2@humana.se
Karin Olsson Dahlström, 072-204 94 10, karin.olssondahlstrom@humana.se
Robert Gustafsson, 076-525 28 35 robert.gustafsson@humana.se

Post- och besöksadress:

Drottninggatan 3, 252 21 Helsingborg
Slottsgatan 27, 122 11 Västerås
Fabriksgatan 22, 702 23 Örebro

Ni når oss vardagar kl 8-17 även på kontorsnumret

042-290260

Beredskapsnumret vardagar kl 17-08 samt på helger

042-290267



2. Vad händer inför en placering

Ställ iordning rummet där den placerade ska bo så att det känns välkomnande. Bjud på något att äta och dricka när den placerade kommer.

Tänk på att:

- Erbjud en trygg och förutsägbar miljö till klienten
- Ge den placerade ett varmt och tryggt omhändertagande

När en individ placeras i familjehem så är det en insats som Socialtjänsten eller Kriminalvården beslutar om. Socialtjänstens beslut bygger antingen på bristande omsorgsförmåga hos föräldrarna eller på ett destruktivt beteende hos klienten själv. När Kriminalvården placerar i familjehem är det antingen som en frivårdspåföljd som döms ut efter rättegång eller så är det som en utsluss i slutskedet av ett fängelsestraff.

När vi får in en förfrågan vill vi så snart som möjligt ha ett möte tillsammans med uppdragsgivaren och klienten för att samla in information kring klienten. Detta gör vi i form av en klientintervju, finns det adekvata utredningar gjorda begär vi även in dessa. När vi fått en klar bild över hur behovet hos klienten ser ut gör vi en matchning mot våra lediga familjehem, när vi hittat något vi anser passar kontaktar vi er med en presentation av klienten och ser om ni är intresserade. Är ni det så skickar vi den familjehemsutredning som är gjord på er till uppdragsgivaren. Därefter planerar vi oftast in ett studiebesök så klient och familj får en chans att träffas. Om båda parter säger ja planerar vi ett lämpligt datum för placering. I de fall socialtjänsten är uppdragsgivare och de inte har möjlighet att besöka familjen innan placering brukar dom vilja komma på besök vid ett senare tillfälle. Vid placering ska socialtjänsten utforma en vårdplan där det ska framgå vilket uppdrag familjehemmet har under placeringen.



Humana

Om ni har andra placeringar via andra organisationer är det viktigt att vi får den informationen och kan förmedla den vidare till uppdragsgivaren. Det är också av stor vikt när vi gör matchningen. För att få dom bästa förutsättningarna för en lyckad

placering är matchningen viktig och i det avseendet görs en bedömning utifrån familj-klient, barn i familjen-klient och andra placerade-klient. Viktiga aspekter att ta hänsyn till är klientens ålder, kön och bakgrund och matcha det gentemot resterande i familjen. I kombination med detta gör vi en riskanalys för att i största möjliga mån undvika att placera klienter som av olika anledningar inte är lämpliga för familjehemsvård. De underlag vi har är det som ligger till grund för riskanalysen, om det trots detta skulle vara så att klienten upplevs som hotfull/obehaglig ska Humana omedelbart underrättas om detta. Detta gäller såväl verbalt som fysiskt våld. Det är aldrig okej att inte känna sig trygg med klienter i sitt eget hem.



Humana

3. Familjehemmets uppdrag

Avsätt tid för att kunna delta i den grupphandledning och fortbildning som erbjuds av Humana. Det kan vara till stor hjälp i ditt vardagliga arbete med den placerade.

Grupphandledning och utbildning

Ni kommer även att ingå i en handledningsgrupp, tillsammans med andra jour- och familjehem. Handledningsgrupperna träffas c:a 1 gång/månad. Där kan ni lyfta möjligheter och svårigheter med en placering. Ni får också dela era erfarenheter med andra jour- och familjehemsföräldrar. Det är en grupp där ni kan stötta och vägleda varandra. Gruppen leds av en konsulent från Humana eller i vissa fall en extern handledare.

Sekretess

Som jour- och familjehem är det viktigt att tänka på att inte lämna ut mer uppgifter än nödvändigt kring klienten. Skola och hälsovård kan behöva veta de faktiska omständigheterna kring en placering, men tänk igenom vad som är nödvändigt att berätta för att de ska kunna ge klient det bästa stödet och hjälpen.

Ni ska inte berätta för utomstående om klienten, dennes bakgrund eller familj om det inte är nödvändigt för dem att i sitt yrke känna till detta.

Tänk också på att inte lägga ut bilder på klienten på sociala medier utan samtycke. Rådgör med familjehemskonsulenten om hur ni ska hantera detta.



4. Vad händer under en placering

Vid en familjehemsplacering är det viktigt att hjälpa den placerade att hantera den ovisshet som placeringen innebär, "vad ska hända sedan"... Detta gör man genom att lyssna på den placerades funderingar, men man behöver också hjälpa till att tänka på annat genom samtal och aktiviteter.

Var en positiv och stöttande förebild i vardagen.

Arbeta med de mål som satts upp för den placerade. Det kan t ex vara att stötta en fungerande skolgång/sysselsättning, hitta lämplig fritidsaktivitet, uppmuntra till positiva kamratkontakter osv. Vid placering av vuxna är en stor del av uppdraget att stötta dem i att bli självständiga. Den placerade kan behöva stöd i att lära sig att sköta sin ekonomi, sysslor som rör hemmet som exempelvis matlagning, städning och tvätt. Där är ni som familjehem en viktig del.

Samverka med andra aktörer runt den placerades fysiska och psykiska hälsa.

Hur vi arbetar

Under tiden som ni har en placering kommer ni att få handledning av Humanas konsulenter. I första hand är våra placeringar konsulentstödda, detta innebär att ni som familjehem har det största uppdraget från socialtjänsten och att våra konsulenter handleder er i uppdraget, via både strukturerade handledningstillfällen och telefon. Vi följer upp hur det går med placeringen, vad som fungerar bra och vad som kan upplevas som utmaningar. Samtalen kan även handla om att stämma av läget gentemot målen i vårdplanen eller diskutera mer vardagliga frågor som ni kan behöva hjälp att hantera. Vid konsulentstödda placeringar har konsumenten oftast ingen direktkontakt med den placerade.

I de fall där uppdragsgivaren önskar behandling för den placerade tillgodoser vi detta i öppenvård. Då träffar våra behandlare klienten oftast 1 gång i veckan, antingen hemma hos er, via teams eller på något av våra kontor.



Humana

I de uppdrag där CRA ingår gör behandlaren en genomförandeplan tillsammans med den placerade inom den första månaden, denna ska sedan uppdateras månadsvis. Genomförandeplanen ligger till grund för den rapportering som sker månadsvis från behandlaren till socialtjänsten. Vid placering från kriminalvården rapporterar konsumenten istället via kriminalvårdens egen månadsrapport.

I de fall där socialtjänsten är uppdragsgivare ska det under placeringstiden vara regelbundna uppföljningsmöten tillsammans med den placerade, familjehemmet, konsumenten och placerande socialtjänst. Då går man igenom hur det går och gör en plan för placeringen framåt. Det är viktigt att komma ihåg att det är placerande kommun som har det yttersta ansvaret för placeringen och som fattar alla beslut.

Att ta emot en placering kan innebära påfrestningar för den egna familjen, både för de vuxna och för barnen som bor i familjen. Familjehemskonsumenten kan stötta och handleda kring dessa svårigheter.

Beredskap

Vi har beredskap som är påkopplad på kvällar och helger. Det är vår egen personal som har schemalagd beredskap. Om den placerade tar återfall, avviker eller annat som kan bedömas som akut/allvarligt är det viktigt att ni kontaktar beredskapen och meddelar. Vår beredskap är enbart över telefon där försöker vi handleda och vägleda er utifrån specifik situation.

Närstående/besök

En del i uppdraget berör klientens nätverk. Tillsammans jobbar man för att strukturerat ge den placerade verktyg för att kunna förhålla sig till och hantera sitt sociala nätverk. För de placerade som är myndiga och som själv inte har barn är det den placerade själv som styr hur frekvent kontakten ska vara. Varken familjehemmet eller konsumenten har mandat att ta eller svara an på kontakter från närstående till dem placerade utan dennes godkännande. I de fall den placerade väljer att lyfta sekretessen och vill involvera sina anhöriga i behandlingen försöker konsumenten tillgodose detta önskemål i de fall de inte direkt missgynnar den placerades



Humana

tillfrisknande eller rehabilitering. Flera av våra placerade kommer från hemförhållanden med dysfunktionella relationsmönster och i dessa fall uppmuntrar konsulenterna inte till kontakt mellan den placerade och sina anhöriga utan försöker istället stimulera och visa vägen till nya och mer konstruktiva sociala relationer. Vårt mål med placeringen är att erbjuda möjligheter till ett drogfritt liv, social rehabilitering och bättre psykiskt mående. I detta ingår den placerade sociala relationer som en självklarhet.

Vad gäller besök av anhöriga i familjehemmet så är det er fulla frihet att neka till detta, om ni däremot väljer att ta emot besök så bör detta ske i samråd med konsulenterna. Då görs en bedömning på om det är lämpligt. Om besöket gagnar den placerades mående och utveckling och familjehemmet inte har något emot det så brukar Humana se positivt på besök av anhöriga.

Ledigheter

Det händer att den placerade vill åka hem till sina anhöriga under placeringen. Det kan röra sig om besök över dagen, helgen eller en längre period vid sommar och långhelger. Det är konsulenterna tillsammans med placerande myndighet som tar beslut om beviljad ledighet. I de fall den placerade har underhållsbehandling ska även beroendemottagningen vara delaktig i beslutet. Vid ledighet ska familjehemmet ge den placerade 100 kr per dygn för att täcka upp matkostnader.

Drogtester

Som ett stöd i den placerades tillfrisknande tas övervakade drogtestar i form av urin eller salivprov. Dessa tas regelbundet men oförberett, dels för att utesluta missbruk men också för att myndigheterna kräver det i sina placeringsavtal. Det tas även drogtestar vid misstanke om drog- eller alkoholintag samt för att de flesta placerade ser det som ett stöd i det nya drogfria livet. Vid konsulentstödd placering kan ni som familjehem uppmanas att genomföra även om den placerade inte har missbruksproblematik, konsulenterna ser till så att ni har utrustning hemma för att kunna genomföra detta. Ni får även instruktioner i genomförandet. Drogtesterna ska tas på uppmaning av konsulenterna och resultatet ska rapporteras tillbaka till konsulenterna. I de fall den placerade har behandling i öppenvård tar behandlaren drogtest i samband med behandlingssamtal.



Humana

Vid placering i halvvägshus är det även ni som uppmanas att ta urin- och utandningsprov. Vid provtagning ska detta ske oregelbundet och övervakat, när test är taget ska det rapporteras till konsulent och journalföras. För placerade med missbruksproblematik ska urinprov och utandningsprov tas 2 gånger i veckan. Om det inte finns någon missbruksproblematik ska testerna tas 4 gånger i månaden.

Oavsett om det finns missbruksproblematik eller inte ska den placerade alltid lämna både urinprov och utandningsprov efter ledighet innehållande övernattningsnatt. Det är viktigt att detta genomförs korrekt.

Urinprovstagning kan upplevas integritetskränkande av den placerade och det är därför viktigt att ha en öppen och ärlig dialog om provtagningen. Om klienten lämnar ett positivt drogtest och nekar till intag av narkotika kan provet skickas för verifiering. Allt intag av droger meddelas omedelbart till uppdragsgivaren och tas även upp i nästa månadsrapport.

Det är en allmän kunskap att det fuskas med urinprov i samband med narkotikascreeningar. Det finns många sätt att manipulera ett urinprov där målet är att dölja ett eventuellt intag. Allt som påverkar urinens pH-värde används för att manipulera urinprov. Exempelvis: Tillsättning av bland annat såpa/tvål, svavel, citronsyra eller ammoniak direkt i urinprovet, detta påverkar urinens pH-värde och leder till felaktiga negativa svar. Vid intag av dessa ämnen är effekten inte lika stor. Ett stort intag av vatten precis innan urinprovet lämnas gör att urinen blir väldigt tunn (låg kreatininhalt) och koncentrationen av narkotika faller och ger därför inte utslag på testen. Att byta ut sin egen urin mot någon annans, att förvara det i exempelvis en flaska eller kondom och utanför observation hålla ner det i urinprovet. Är urinen för ljus kan inte drogfrihet styrkas och testen räknas som ogiltig. Det mest optimala är att ta drogtest i morgonurinen.

Folkbokföring

Vid placering i familjehem bör den placerade ändra sin folkbokföringsadress till familjehemmets. Detta är en förutsättning för att familjehemmets hemförsäkring ska gälla om klienten till exempel råkar ha sönder något i familjehemmet under sin placering där. En in blancoblankett fylls också i där klienten skriver namn,



Humana

personnummer, telefonnummer samt en alternativ adress. Denna blankett förvaras i klientens akt och används i de fall då den placerade avviker. I de fall då den placerade inte kan folkbokföra sig på familjehemmets adress behöver man ha en dialog med placerande myndighet om hur försäkringsfrågan skall lösas. Det är även viktigt att familjehemmet har en dialog med sitt försäkringsbolag om hur många som är boende i hemmet. Om klienten vill ha sin post till familjehemmet skall en c/o adress anmälas och det görs genom att fylla i en blankett om särskild postadress som sedan skickas till Skatteverket.

I vissa kommuner är det ett krav att vara skriven i kommunen för att få stöd ifrån exempelvis arbetsförmedlingen.

Riktlinjer för medicinering inom Humana

Vid klientintervjun frågas alltid efter aktuell medicinering, vilka preparat som finns utskrivet och vilken läkare som är ansvarig för dessa. Vi accepterar oftast inte beroendeframkallande mediciner. Familjehemmen eller familjehemskonsulenterna ska inte dela medicin men familjehemmet behöver ha medicinerna i ett låst utrymme och ibland även övervaka när den placerade tar sin medicin. Det är viktigt att alltid ha en dialog med familjehemskonsulenten om klienten får någon ny medicin utskrivet. I de fall den placerade har underhållsbehandling och får hemdoser kan ni som familjehem även förvara dessa i ett låst utrymme som stöttning för den placerade. Ni kan aldrig neka den placerade medicinen då det är en beroendemottagning som tagit beslut på att den placerade kan hantera hemdoser, men i de fall då den placerade tagit återfall bör ni alltid hänvisa denne till beroendemottagningen så dom kan göra en medicinsk bedömning innan medicin intas. Görs inte detta och den placerade har droger eller alkohol i kroppen kan det få förödande konsekvenser.

Allmän information

CSN/Ekonomi – Om den placerade studerar och är mellan 16–20 år har denne rätt till studiebidrag via CSN. Detta är på 1250 kr per månad och betalas ut september-juni. Diskussioner kring ekonomi kan behöva tas upp återkommande beroende på hur den placerade klarar av att sköta sin ekonomi.



Humana

Hygien – Familjehemmet har ansvar för att den placerade sköter sin egen hygien. Exempel på god hygien är att tvätta händerna ofta, duscha och byta underkläder varje dag och tänderna borstas morgon och kväll. Detta ingår i den Allmänna dagliga livsföringen, ADL.

Sexualupplysning – I vissa fall kan man behöva samtala med den placerade kring sexualitet. Om den placerade är ung, under 25 år beroende på vilken mottagning det är, kan denne vända sig till ungdomsmottagningen för sexualupplysning, hjälp och rådgivning. Det gäller bland annat kärlek, relationer, familjen, samlevnad, sexualitet, preventivmedel, könssjukdomar, graviditet och abort. Är man vuxen kan man vända sig till RFSU eller sjukvårdens gyn/preventivmottagningar. Det är bra om familjehemmet kan hjälpa den placerade att komma till rätt instans.

Brott och straff – I Sverige är straffbarhetsåldern 15 år men den som är mellan 15 och 18 år brukar inte dömas till fängelse, utan till slutet ungdomsvård om brottet är grovt. De straff som finns för unga i övrigt är överlämnande till vård inom socialtjänsten -i vissa fall kombinerat med ungdomstjänst, samt slutet ungdomsvård. Den som döms för brott hamnar också i polisens belastningsregister och kan ge problem när man sedan söker vissa utbildningar, jobb och bostad. På Polisens hemsida www.polisen.se kan man läsa mer om lagar, regler, fakta om brott och straff.

ADL – Allmän Daglig Livsföring - Under placeringstiden behöver den placerade utveckla färdigheter som krävs för att bli självständig och klara ett eget boende efter placeringen. Det kan handla om att bland annat lära sig: tvätta, städa, handla, laga varierad mat och sköta sin ekonomi. Detta behöver den placerade få handledning i och träna på oavsett kön, ålder och mognad. Vad gäller allmänt för ADL, se bifogad bilaga.

Gemensam middag/Tid tillsammans – Att äta middag tillsammans på kvällen är viktigt eftersom det är den stunden på dagen då man samlas och umgås. I vardagen är det dock inte alltid möjligt då man kan ha olika aktiviteter och åtaganden som kan komma emellan. Om man av något skäl inte kan närvara vid middagen eller får



Humana

förhinder förväntas man informera varandra om det. När man är placerad i en familj som inte är ens egen är man inte alltid så intresserad av att umgås. Det är trots det viktigt att man gör gemensamma aktiviteter och tillbringar tid tillsammans med dom man bor med. Detta bidrar till en förtroeligare relation till varandra, man kommunicerar bättre och har lättare för att ta sig igenom motgångar tillsammans.

Samhällsinformation

Om man känner sig sjuk eller har skadat sig och det inte är akut kan man ringa till vårdguiden på nummer 1177. Om man är i akut behov av sjukvård, brandkår eller polis ringer man 112. Om man vill komma i kontakt med polisen ringer man 114 14.

Polisen – hjälper dig om du blivit utsatt för ett brott eller om du vill göra en anmälan om brott mot dig själv eller någon annan.

Socialtjänsten – ska se till så att alla i kommunen får den vård och stöd som kan behövas vad gäller exempelvis missbruk, ekonomiskt stöd, rådgivning och familjestöd. Man vänder sig till socialtjänsten i den kommunen man är skriven i.

BRIS – finns till för barn och unga om man har behov av att prata med någon utbildad vuxen.

Arbetsförmedlingen – hjälper till att söka jobb och kan erbjuda vissa utbildningar.

Försäkringskassan – Utreder och beslutar om man kan få bidrag och ersättningar för bland annat sjukdom, handikapp, föräldraledighet eller barn- och bostadsbidrag.



Humana

5. Information om Humana

Humana är ett stort nordiskt omsorgsföretag med cirka 16 000 hel- och deltidsanställda medarbetare som erbjuder tjänster inom individ- och familjeomsorg, personlig assistans, äldreomsorg och bostäder med särskild service enligt LSS.

RSU tillhör division Familjehem och öppenvård, vi utgår från Helsingborg. KBTM tillhör också division Familjehem och öppenvård och utgår från Västerås och Örebro.

Humana har flera olika verksamheter som arbetar med samma målgrupp som oss, Detta bidrar till samarbete och gör att vi kan slussa klienter mellan våra enheter om vi ser ett annat behov än den vård som erbjuds ex i våra familjehem.



Humana

6. Våra metoder

Humana använder sig av flera evidensbaserade metoder utifrån beprövad erfarenhet i enlighet med de nationella riktlinjerna för missbruks- och beroendevård. Vi arbetar generellt efter en lösningsfokuserad och förändringsinriktad metod som bygger på "den goda relationen" där vi vill skapa delaktighet, gemenskap, trygghet och tillit.

CRA (Community Reinforcement Approach)

Syftet med CRA är att skapa ett kraftfullt förstärkningssystem för beteenden som innebär drogfrihet. Genom CRA ställs frågor kring hur klientens förstärkningssystem ser ut. Behandlaren försöker, tillsammans med klienten, utforska vad det är som vidmakthåller klientens missbruk samt utröna i vilka specifika situationer missbruk respektive önskvärt beteende förekommer hos klienten. CRA:s huvuduppgift är att upptäcka det som kallas "utlösare" till drog beteende samt uppmärksamma förstärkare för alternativa beteenden som är bättre anpassade till ett nyktert liv.

Färdighetsträning

Färdighetsträning är en del av DBT, men kan även användas som en egen metod. Många av RSU/Humanas klienter saknar förmågan till/färdigheter, att vara "här och nu". De har svårt med koncentration och uppmärksamhet. Många har även svårigheter att styra sina känslor och beter sig därför ofta oberäkneligt och impulsivt. Några har dessutom svårigheter att hävda egna behov i relation till andras och kommer därför lätt i konflikt med omvärlden. Denna konflikt blir därefter ofta mycket svår för dem att hantera. De flesta av våra klienter har även svårt att stå ut när det uppstår en krissituation runt dem. Vår färdighetsträning syftar till att stärka klienternas förmåga att hantera livets olika svårigheter och innehåller fem olika steg som samtliga, på olika sätt, syftar till att öka förmågan till att bete sig effektivt. Färdighetsträningen är konkret och har till uppgift att hjälpa klienten att bättre hantera vardagens alla bekymmer och problem.

HAP (Hasch-programmet)

Hasch-programmet är en praktisk metod som används för att hjälpa haschmissbrukare ur sitt missbruk. Metoden har växt fram ur en kombination mellan praktiskt arbete



Humana

med missbrukare och en genomgång av vetenskapliga studier på de skadeverkningar cannabis framkallar. Metoden är användbar för alla som på något vis missbrukar hasch.

Behandlingen innehåller tre olika steg. Det första steget har en medicinsk karaktär där man diskuterar klientens upplevelse av haschets farmakologiska effekt samt de avtändningssymptom som visar sig. Fastän haschrökaren kan ha gjort ett längre uppehåll i sitt droganvändande är hen för det mesta inte medveten om vilka avtändningssymtomen är. Det andra steget har en psykologisk prägel och känslor av ensamhet och isolering kan bli påtagliga för klienten, men även andra känslor gör sig påminda. Det tredje steget har ett socialt särmärke och är starten på en ny identitetsutveckling för klienten.

MI (Motiverande samtal)

MI är en klientcentrerad, direktiv metod som, genom att utforska och lösa upp ambivalens bygger upp den inre motivationen för förändring. Metoden stimulerar klienten till att på egen hand lösa problemen i sitt eget liv. Det är viktigt att visa att man tror på klientens förmåga att hitta de rätta vägarna i den egna tillvaron och att behandlaren stimulerar och förstärker klientens steg i en positiv inriktning. De förhållningssätt som rekommenderas i MI är: motivation (vilja, kunna, beslut), empati och klientcentrering. MI-andan präglas av att respektera autonomi, framkalla förändring och samarbete. Kommunikationsfärdigheterna i MI består av att bekräfta, ställa öppna frågor – samtalet ska ha fler öppna än slutna frågor, reflektion – upprepning, omformulering, tolkning, känsla samt sammanfattningar där behandlaren för fram båda sidorna av problemet.

ÅP (Återfallsprevention)

ÅP är ett tydligt strukturerat manualbaserat program som används för att förebygga återfall vid beroende. Manualen vi använder innehåller material för 21 sessioner. 10 av dessa är obligatoriska och 11 är valfria. Målsättningen med programmet är att lära klienten använda aktiva beteendemässiga eller kognitiva strategier för att kunna hantera sina problem istället för att förlita sig på drogen som en icke ändamålsenlig



Humana

copingstrategi. Programmet ger också en träning av färdigheter som leder till ökat socialt stöd, vilket är en av de viktigaste förutsättningarna för fortsatt drogfrihet.

Ångesthantering

Ångesthantering är en kurs/skola som hålls för och tillsammans med klienten som syftar till att klienten ska lära sig mycket om ångest, få verktyg och strategier att hantera sin egen. Detta kan utföras både enskilt och i grupp. Klienten ska med hjälp av kursen kunna se att det går att underlätta livet om man har rätt kunskap och att det går att påverka sin egen ångest. Kursen är uppbyggd på hemuppgifter, psykoedukation, mindfulness-övningar och exponering. Man lyfter även förekomsten av psykisk ohälsa för att normalisera det.

Vi kan även erbjuda psykoterapi för vuxna med ADHD och ångesthantering.

Via psykolog och arbetsterapeuter inom Humana kan vi även erbjuda neuropsykiatriska utredningar och funktionsbedömningar.



Humana

7. Ekonomisk ersättning

För uppdraget som jour- och familjehem erhåller ni ekonomisk ersättning i två delar.

Arvode

Arvodet är den ersättning som ni som jour- och familjehem får för arbetet ni utför.

Arvodet är en skattepliktig inkomst som beskattas som inkomst av tjänst.

Arvodet är sjukpenning- och pensionsgrundande, men berättigar **inte** till tjänstepension eller A-kassa. Uppdraget som jour-/familjehem är heller inte semestergrundande.

Arvodet varierar med uppdraget, vad som krävs vid varje enskild placering och hur avtalet med kunden ser ut.

Humana gör avdrag för preliminärskatt samt betalar lagstadgade avgifter.

Om du som jour-/familjehemsförälder blir sjuk så kontaktar du själv

Försäkringskassan, då det inte råder något anställningsförhållande mellan dig som familjehem och Humana, utan det är ett så kallat uppdragsavtal.

Omkostnadsersättning

Omkostnadsersättningen ska gå till direkta omkostnader för den placerade.

För att få en mer samstämmig hantering av omkostnadsersättningen bland våra jour- och familjehem har vi gjort följande preciseringar:

Omkostnadsersättningen är uppdelad i **grundkostnad, tilläggsbelopp** och extra **tilläggsbelopp**.

Beloppen är beräknade utifrån årets prisbasbelopp och revideras därmed årsvis. Om det visar sig att klienten har utökade behov som kan ge anledning till en utökad omkostnadsersättning ska detta styrkas och redovisas.

Skatteverket listar exempel på vad **grundkostnaden** ska täcka, vilket är följande:



Humana

- livsmedel
- kläder
- personlig hygien
- fickpengar
- förbrukningsvaror
- möbler
- tv och telefoni
- resor och aktiviteter
- ökad förbrukning av el och vatten
- normalt slitage på möbler

Exempel på vad som ingår i **tilläggsbeloppet**:

Belopp i denna kategori ska vara kopplat till klientens individuella behov. Kvitto behövs ej.

- resor till närstående, exempelvis egna barn eller föräldrar
- specialmat (laktos, 222:- eller glutenfritt 78:-/månad)
- Bilkörning. Antingen läggs det upp ett schablonbelopp, ex 20 mil eller all körning i efterhand.
- glasögon eller linser
- dyrare fritidsaktiviteter
- semesterresor
- Färdtjänst

Exempel på vad som ingår i **extra tilläggsbeloppet**:

Kvitto behövs för att styrka kostnaden

- Dator
- Cykel
- Moped
- Andra ej återkommande/ enstaka kostnader med ett tydligt syfte sett ur behandlingssynpunkt



Humana

Inför år 2018 skärptes kraven från Skatteverket angående omkostnadsersättningen. Beloppet som överstiger grundomkostnaden kan inte schablonmässigt betalas ut. Tilläggskostnader behöver specificeras och motiveras annars räknas de som arvode och beskattas därefter. Är det kostnader som kan härledas till klienten och som kan motiveras godtas de av Skatteverket.

Deklarationen

När man får sin inkomstdeklaration från Skatteverket, är uträkningen gjord på att betala skatt på både arvodet och omkostnadsersättningen. På inkomstdeklarationens första sida finns olika punkter och små rutor med nummer. Några av dem är förfyllda:

1. Inkomster – Tjänst

Ruta 1.1 Lön, förmåner, sjukpenning mm

Här finns arvodet medräknat

Ruta 1.2 Kostnadsersättning

Här står en summa förtryckt, den omkostnadsersättning man fått utbetalt.

Den summan ska dras av i sin helhet under punkt 2, se nedan.

2. Avdrag – Tjänst

Ruta 2.4 Övriga utgifter

Man får bara göra avdrag för den del av omkostnadsersättningen som överstiger 5000 kronor. Fyll ändå i hela beloppet, Skatteverket drar sedan bort allt utom de 5000 kronorna, som ni får betala skatt på.

Försäkringar

Jour- och familjehemmet förbinder sig att ha ett fullgott försäkringsskydd som täcker skador och krav som kan uppkomma till följd av en placering. Det är därför viktigt att jour-/familjehemmet inför en placering ser över sitt försäkringsskydd. Vanligtvis ingår alla som är folkbokförda på adressen i hemförsäkringen, men kontakta i samband med en ny placering ditt försäkringsbolag och kontrollera vad som gäller.



Humana

Det är bra att även teckna en allriskförsäkring som ger bättre skydd vid resor, stölder och annat. En allriskförsäkring kan innebära att man inte behöver teckna separata försäkringar vid köp av telefoner och annan hemelektronik.

Humana har en försäkring som i vissa fall täcker skador som uppkommit till följd av en placering och ger ett fullgott skydd för klienten.

Kontakta din familjehemskonsulent i de fall det uppkommit en situation där försäkringsvillkoren kan komma att bli aktuella.



Humana

8. Lagrum

SoL, Socialtjänstlagen

De som är placerade enligt SoL är frivilligt placerade, det är socialtjänsten som har ansvaret för placeringen. Skulle den placerade avvika eller ta återfall kontaktar ni vår beredskap men eftersom placeringen sker på frivillig basis finns det ingen anmälningsplikt till socialtjänsten, om inte annat avtalats. I de fall där den placerade är minderårig behöver vissa åtgärder ändå tas om dom avviker, oftast är det vårdnadshavare som kontaktas i dessa fall.

LVU, Lagen om vård av unga

Unga personer kan tvångsvårdas enligt LVU, det är då socialtjänsten som föreslår denna typ av tvångsvård. Detta innebär att socialtjänsten har gjort en bedömning att den placerades eget beteende är för skadligt eller att det finns brister i omsorgen från den placerades anhöriga. I dessa fall är den placerade inte fri att bestämma själv när och hur denne ska röra sig utanför familjehemmet. Om den placerade avviker eller tar återfall måste vår beredskap kontaktas, ansvarig beredskapspersonal måste sedan kontakta den ansvarige socialtjänstens jour och förmedla informationen. I många fall utfärdar dom då en handräckning till familjehemmet om den placerade hittas. Den som är beredskapsansvarig har även möjlighet att kontakta Humanas placeringsjour för att undersöka alternativa lösningar för tillfällig placering, detta behöver i sådana fall först godkännas av socialtjänstens jour.

Ett LVU kan förlängas i de fall där den placerade inte slutar vara en fara för sig själv.

LVM, Lagen om vård av missbrukare

I de fall då den placerade har ett så tungt missbruk att denne utgör en fara för sig själv eller andra kan man besluta om tvångsvård enligt LVM. När detta sker placeras klienten på ett LVM-hem, oftast i minst 3 månader. Som utsluss kan klienten bli placerad via oss i familjehem, denne är då fortfarande kvar under tvångsvård och i de fall den placerade avviker eller tar återfall behöver LVM-hemmet kontaktas. Det är socialtjänsten som utreder om den placerade ska



Humana

tvångsvårdas men så länge den placerade har LVM är LVM-hemmet ansvariga för denne. Sker något utanför kontorstid är det viktigt att ni kontaktar vår beredskap som i sin tur förmedlar informationen vidare till LVM-hemmet.

Kriminalvårdslagen

I samband med rättegång kan man dömas till två typer av kriminalvård, antingen anstalt eller frivårdspåföljd (kontraktsvård). I vissa fall kan man i slutet på sitt anstaltsstraff få en utsluss i form av vårdvistelse eller halvvägshus i enskildhet. Dessa placeringar innebär att den placerade har kriminalvården som ansvariga för deras placering, antingen via frivården eller en kontaktperson på anstalten där klienten verkställt sin senaste del av straffet. Att vara placerad via kriminalvården innebär att den placerade har stora begränsningar i sin frihet trots att denne är placerad i familjehem. Vid kontraktsvård eller vårdvistelse får den placerade under den första månaden inte röra sig utanför familjehemmet på egen hand alls, därefter har klienten rätt till 16 timmars ledighet i veckan där denne får utnyttja max 3 timmar per dag. För att få utsluss via kriminalvården måste den placerade ha en viss typ av permission beviljad, ofta följer denna permissionsstege med vid placeringen. Det är dock inte något den placerade har rätt att bestämma själv. Vill den placerade ha permission måste detta först förankras med familjehemskonsulenten som i sin tur förankrar det vidare med ansvarig kontaktperson på kriminalvården. Permission kan beviljas max var 14:e dag. I de fall den placerade avviker eller gör något som bryter mot det regelverk som finns måste ni kontakta beredskapen som i sin tur har skyldighet att kontakta kriminalvården. I många fall får den placerade återinställa sig på anstalt/häkte vid misskötsamhet.

Placering i Halvvägshus i enskildhet (familjehem) är en form av utsluss som den placerade kan få i slutet av sitt fängelsestraff. Det är frivården som äger ärendet och reglerar klientens schema. Som placerad i halvvägshus behöver den placerade bära fotboja och all vistelse utanför boendet ska vara schemalagd. Hur många timmar som beviljas för vistelser bortsett från vid sysselsättning styrs av frivården. Målsättningen med denna placeringsform är att bereda kriminalvårdens klienter möjlighet till en välplanerad och trygg utsluss med syfte att minska återfall i brott. Det är viktigt att den placerade inte kan vara frånvarande utan familjehemmets



Humana

kännedom, att obehörig person inte får vistas i boendet där den placerade bor, det behöver finnas minst en familjehemsförälder närvarande vid det enskilda boendet i nära anslutning under dygnets alla timmar. Vid dessa placeringar behöver familjehemmet tillgodose daglig tillsyn och även ta urinprov på den placerade enligt överenskommelse med frivården. En förutsättning för att få bli placerad i halvvägshus är att klienten har en ordnad sysselsättning vid och under placering. Vid urinprovstagning ska detta ske oregelbundet och övervakat, när test är taget ska det rapporteras till konsulent och journalföras. För placerade med missbruksproblematik ska urinprov och utandningsprov tas 2 gånger i veckan. Om det inte finns någon missbruksproblematik ska testerna tas 4 gånger i månaden.

Oavsett om det finns missbruksproblematik eller inte ska den placerade alltid lämna både urinprov och utandningsprov efter ledighet innehållande övernattning. Det är viktigt att detta genomförs korrekt.



Humana

9. Avslutande av placering

Då placeringen avslutas skrivs en slutrapport utifrån det uppdrag som gavs. Den blir en sammanfattning av hela placeringstiden samt information om den aktuella situationen.

10. Hjälp oss att hitta fler bra familjehem!

Humana Familjehem och Öppenvård växer och är ständigt i behov av fler familjehem. Behovet finns i hela landet, från norr till söder.

Om du har någon i din närhet som du tror skulle kunna vara intresserad av att bli jourhem, familjehem eller halvvägshushem så är vi tacksamma om du tipsar dem om att kontakta oss.

För att visa hur mycket vi uppskattar ditt tips så kommer vi att betala ut en ersättning på 10 000 kronor om familjen du tipsat om blir utrett, godkänt och tar emot en placering som varar två veckor.

Känner du någon som du tror skulle passa?

Hänvisa dem gärna till sandra.rosdahlnilsson@humana.se eller

karin.olssondahlstrom@humana.se där de kan få mer information om vad det innebär att vara familjehem. Alternativt vänd dig till din familjehemskonsulent med tipset.

Tack för hjälpen.